1855. No 1[illegible]

# LEYDSCHE COURANT.

*De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.*

WOENSDAG, 19 DECEMBER.

*De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nummers worden tegen 10 Centen afgegeven.*

## BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 18 December.

Niet alleen gestichten voor weezen, maar ook voor behoeftige oude lieden, getuigen van 't geen de Christelijke liefde vermag. Regenten van 't Gereformeerde Minnehuis zien zich mede gedrongen om hare hulp in te roepen.

Wij voegen gaarne een woord ter ondersteuning hunner aanstaande inzameling hierbij. Dat laat zich ligtelijk doen, zegt misschien deze of gene, maar men kan toch niet altijd blijven geven. Velen is dit bezwaarlijk te vergen; maar toch, wie behoort niet liever tot de gevers dan tot de bedeelden. Bij hem die op des stervelings lotbedeeling door, en zijne verdienstelijkheid bij God, het oog slaat, zal er wel voor die ouden van dagen wat overschieten, zonder angstvallige berekening of er enkelen zijn die de Christelijke liefde van anderen gaarne bereid zien, omdat hun eigen aandeel in de belastingen er door vermindert.

— De *Gemeentestem* van gisteren bevat eene Correspondentie, omtrent het verschil tusschen hare berekening van het gemaal en die, in het stuk door ons in de Courant van ll. Woensdag medegedeeld. De *Gemeentestem* zegt, dat *wij* haar door eene bevoegde hand *hebben laten* nacijferen; wij hadden daaraan zelfs niet gedacht. Wij zijn *verzocht* het te plaatsen en de onpartijdigheid verbood weigering. Die zelfde onpartijdigheid vordert dat we nu die Correspondentie vermelden. Onze ruimte gedoogt geene onverkorte opneming; we willen trachten den inhoud zoo na mogelijk op te geven, onder verzekering aan de *Gemeentestem* dat bij ons die 't *sine ira et studio* alleen uit belangstelling mededeelden, geen denkbeeld van verminking opkwam.

De *Gemeentestem* spreekt niet tegen dat de gezamentlijke belasting van 100 ℔ *gebuild* tarwemeel *f* 8.50, bedraagt; maar vraagt, waarom men *ongebuild* berekent en de accijns, zoo als de bakker en niet zoo als de ingezetenen, aan dezen betaalt. Nu betaalt men bij 290 gemeente-opcenten, van een tarwebrood van 5 ons, bij den invoer 3 cents, en naar dien maatstaf komt de rijksaccijns op 1½ centen, zamen 4½ cent, dat bij *geheele* afschaffing (waarop de *Gemeentestem* zegt hare berekening te hebben gegrond, ligen echter daaruit toen niet duidelijk bleek,) zou worden betaald.

Verder wijst de Correspondent er op, dat de bakker de belasting aan zijne klanten wel met eenige verhooging berekent, wil het voorbeeld, wat het roggebrood betreft, ter zijde laten, maar wijst op de broodprijzen binnen en buiten de stad, vraagt of wel 124 ℔ ongebuild tarwebrood 100 ℔ meel bevat, en zegt ten slotte, dat het verschil van gevoelen op te heffen is, als die »bevoegde hand" den prijs wil opgeven der broodsoorten in de stad en in de aangrenzende gemeenten.

Wij vertrouwen dat deze *verkorte* mededeeling ons geene verdenking van partijzucht zal op den hals halen. Wij weten waarlijk niet waarom we partijdig zouden zijn. Hoe meer de afschaffing den geringen burger baten zal, hoe liever wij 't zien zullen, al moeten wij zelve dan ook meer betalen. En intusschen moeten wij van deze zaak, in zoo verre ze meer dan eenige nadere korte becijfering mogt opleveren afstappen, omdat we voor redeneringen geen ruimte genoeg hebben.

— Uit de *Amst. Cour.* ontleenen wij, met eenige verkorting, het volgend berigt omtrent den zendeling Dr. Neumann, uit Berlijn, die ook door het Chinesche comité alhier tot het doen van mededeelingen is uitgenoodigd.

Deze zendeling ontving zijne opleiding aan het Seminarium voor de zending te Berlijn. Na het bezoek van Gützlaff aldaar in 1850 en de stichting van het Berlijnsche zendelinggenootschap voor China, werd hij al spoedig als Evangeliebode aangenomen, en na inzegening naar Hong-Kong gezonden, met last, zich aan de zijde van Gützlaff te plaatsen.

Door diens dood trad hij als hoofd van de Chinesche Vereeniging op. Hij kweet zich met getrouwheid en ijver. Niet alleen door onderwijs, door stichting van een asyl voor kinderen, aan welks hoofd zijne vrouw geplaatst werd, door zijn ijver in de bevordering van den Chineschen bijbeldruk, maar ook vooral door gedurige zendingsreizen, welke hij met onderscheidene zijner leerlingen ondernam, verwierf hij zich aller goedkeuring, ook van de Nederl. Vereeniging tot bevordering van het Christendom onder de Chinezen, welke hem meermalen met belangrijke bijdragen ondersteunde. Eigenaardig is de getuigenis, door de Berlijnsche Vereeniging op aanvrage der Nederlandsche, hem in 1852 gegeven:

»Door onze ondervinding zien wij zijne bijzondere roeping voor den arbeid onder de Chinezen bevestigd. Naar het uiterlijke met de Chinezen vereenzelvigd, onder den naam *Neuansin Schang*, met geschoren hoofd en langen staart, met den wijdmouwigen *makwa*, houden de Chinezen, volgens zijn schrijven, het er voor dat hij niets anders dan een geboren Chinees wezen kan. Mildelijk door God met de gave der tale toegerust, is hij in de zware taak der aanleering van het Chineesch zoo voorspoedig, dat hij na tweejarige studie niet alleen de inlandsche predikers verstaat, maar zelf in aaneengeschakelde redenen de Blijde Boodschap in het Chineesch verkondigen mag? Daarbij heeft het Gode behaagd hem door velerlei beproevingen, krankheid, gevaren van roovers, teleurstelling en afval van sommigen, grievende miskenning ook van Christenen, zoo zeer te louteren en te versterken, dat zijn geloofsijver in het vuur dier beproeving niet weinig gereinigd, zijn geloofsmoed grootelijks verhoogd is. Met een woord, wij schromen niet hem als een waardigen arbeider aan te bevelen en hem aan de gebeden van alle vrienden der China-zending ook in Nederland aan te prijzen."

Zoodanig is de man, die, door overmatige inspanning krank geworden en ter herstelling tijdelijk naar zijn vaderland teruggekeerd, van deze gelegenheid gebruik wenscht te maken om, ter bevordering der goede zaak werkzaam te zijn. Moge den man, die een schat van kennis, en in de sporen van zijn doorgestaan ligchaamslijden, eereteekenen van zijnen strijd voor de heiligste zaak, als zijn besten aanbevelingsbrief met zich brengt, ook hier een bemoedigend onthaal te beurt vallen.

— De Kerkeraad der Ned. Herv. Gemeente te Rotterdam heeft zich tot den Koning gewend, ter verkrijging van een veertienden Predikant.

— In den voornacht van den 15den is aan de posterij, staande voor het postkantoor te Haarlem, ontvreemd een graauwe linnen zak, inhoudende, behalve eenige pakketten, brieven, en eenen aanzienlijken geldswaarde in bank- en muntbilletten. Meer verhaalt men dat de geroofde zak met al het daarbij behoorende Maandag avond te Haarlem is teruggevonden en terug gebragt.

— Het bouwen eener kazerne in het fort Erfprins aan het Nieuwe Diep, is aangenomen door den Heer K. Kooy te Amsterdam, voor *f* 107,900.

— Nabij Gouda had een der wachters op den spoorweg om zich te verwarmen een pot met kolen in zijn huisje medegenomen. De door den damp veroorzaakte bedwelming schijnt hij met zijne vrouw gevallen en al die jammerlijk te zijn omgekomen. De ongelukkige laat een 6- of 7-tal onverzorgde kinderen na.

— De Kamer van Koophandel en Fabrieken te Groningen heeft een adres bij de Tweede Kamer ingediend, waarbij aangedrongen wordt op de wederinvoering van regtbanken van koophandel.

— Te Groningen is dezer dagen de nieuwe ijzeren loskraan beproefd, vervaardigd in de ijzer- en metaalgieterij aldaar. Zij kan eene zwaarte van 10,000 Ned. ℔ opheffen en heeft die proef voortreffelijk doorgestaan.

— De gemeenteraad te Maastricht heeft besloten de belasting op de rogge af te schaffen, maar die op de tarwe uit hoofde van den finantiëlen toestand der stad te blijven heffen.

'S GRAVENHAGE, 18 December.

Bij Kon. besluit zijn benoemd tot Regter in de Arr. Regtb. te Rotterdam, Mr. J. Pols, Advocaat te 's Gravenhage; en tot Commissaris van Policie te Amsterdam, Mr. B. E. R. Termaat, thans eerste Commissaris van Policie te Arnhem.

— Bij Kon. besluit is benoemd tot Raadsheer in het Prov. Geregtshof in Groningen, Mr. G. Diephuis, thans Regter in de Arr. Regtbank te Winschoten.

— Door Z. M. is benoemd tot Generaal-Majoor en Kommandant der 2de brigade infanterie, tevens belast met de waarneming der functiën van prov. Kommandant van Noordbrabant, den Kolonel A. P. F. Riguet de Bégaas, van den Generalen Staf.

— De Minister van Koloniën zal morgen, die van Financiën Donderdag, en die van Marine op Vrijdag geen gehoor verleenen.

— In den avond van Vrijdag, den 14den dezer, werd er in de H. Theresia- of Spanjaardskerk alhier, eene merkwaardige rede gehouden. De pater-missionaris Fentrop, trad op om eene opzettelijke wederlegging te geven van de feestrede over 1 Tim. II: 5a, door Ds. J. C. Zaalberg Pz., alhier op het laatste Hervormingsfeest gehouden en sedert uitgegeven. Was het acht dagen te voren openlijk aangekondigd, dat die Hervormingsrede daar ter sprake gebragt zoude worden, er was dan ook eene groote schare in het ruime kerkgebouw te zamen gekomen, waaronder eene menigte Protestanten. Heeft

D⁸. Zaalberg zijne feestrede door den druk algemeen gemaakt, men hoopt en verwacht dan ook, dat pater Fentrop nu ook zijne tegenrede uitgeven zal.

— Te Scheveningen zijn thans al de haringschuiten van de visscherij teruggekeerd. De vangst leverde over 't algemeen stof tot tevredenheid op, daar 13,696,000 haringen zijn aangebragt.

### *Eerste Kamer der Staten-Generaal.*

In de zitting van Maandag zijn aangenomen negen bij de Tweede Kamer goedgekeurde wets-ontwerpen. Ook is ingekomen het wets-voorstel tot aanvulling der wet van 1822 op het binnenl. gedisteleerd.

### *Tweede Kamer der Staten-Generaal.*

*Zitting van Maandag* 17 *December.*

In deze zitting zijn voortgezet de beraadslagingen over het wets-ontwerp tot verhooging van Hoofdstuk V der Staatsbegrooting voor 1855 (Subsidien), en is dit wets-ontwerp met 33 tegen 22 stemmen aangenomen. Tegen de Heeren: van Nispen van Sevenaer, Wintgens, de Brauw, van Foreest, Sloet tot Oldhuis, Storm van 's Gravesande, Westerhoff, van Zuylen van Nyevelt, van der Linden, de Lom de Berg, van Hoëvell, de Limpens, Dirks, Schimmelpenninck van der Oye, van der Poel, Thorbecke, van Eck, van Bosse, Taets van Amerongen, van Goltstein, van der Veen en Meylink.

Na het uitbrengen van rapporten door de Commissie voor de verzoekschriften op eenige in hare handen gestelde adressen, werd de beraadslaging aangevangen over het wets-ontwerp aanwijzende de middelen tot dekking der uitgaven begrepen in de staatsbegrooting voor 1856. Bij de algemeene behandeling voerden het woord de Heeren de Poorter, Westerhoff, van Reede van Oudtshoorn en Hengst.

*Zitting van Dingsdag* 18 *December.*

Aan de orde is de voortzetting der beraadslagingen over de wet op de middelen.

De HH. de Kempenaer, Rochussen, Dirks, Hoffman en de Brauw voerden het woord. — Bij de afzending van dit berigt duren de beraadslagingen voort.

## BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

### BELGIE.

BRUSSEL, 17 December.

Zaturdag is het stoomschip *Belgie* plegtig door den Aartsbisschop van Mechelen ingewijd.

— Een dagblad van Luik maakt gewag van een aandoenlijk voorval, dat in den nacht van den 6den op den 7den dezer nabij Werbomont heeft plaats gehad. Drie kinderen, van 14, 12 en 11 jaren, een meisje en twee jongens, zijn van koude in de sneeuw omgekomen. Deze ongelukkige kleinen, uit het gehucht Barboutige, gemeente Ferrières, waren in het dorp Chevron gaan bedelen. Des avonds hadden zij zich, alvorens naar hunne woning terug te keeren, in een huis te Werbomont opgehouden; slechts 200 à 300 voetstappen van dat huis verwijderd, zijn zij door de koude bevangen en eerst Maandag den 10den dezer heeft men hunne lijken daar gevonden! De kleinste der drie kinderen lag tusschen zijn broeder en zijne zuster in, terwijl de laatste zich nog van een deel harer kleederen had ontdaan om daarmede den jongske te verwarmen. Uit hoofde van de ontzettende massa sneeuw, welke in de Ardennes en Luxemburg is gevallen, vreest men nog van meerdere ongelukken te zullen hooren.

### ENGELAND.

LONDEN, 16 December.

Op nieuw is er sprake van het ontslag van onzen Gezant te Konstantinopel. Als zijn opvolger wordt Lord Granville, President van den Raad, genoemd, die alsdan door Lord Russell zou vervangen worden.

— De Admiraal Dundas is reeds alhier aangekomen.

— De *Morning-Post* geeft op, dat de vredes-voorwaarden, waarover thans door de oorlogvoerende partijen, door tusschenkomst van Oostenrijk, wordt onderhandeld, bestaan in de volgende punten: 1º. uitsluiting van alle oorlogsschepen op de Zwarte zee. 2º. Ontmanteling der vestingen op de kust dier zee. 3º. Afstand van het protectoraat over de Donau-vorstendommen. 4º. Afstand van het regt tot tusschenkomst in de aangelegenheden van Turkye. 5º. Afstand van de Donau-monding. Zoo Rusland, zegt dit blad, de gedane voorstellen niet aanneemt, zal Oostenrijk zijn Gezant uit Petersburg terugroepen.

— De voorgenomene loting voor de militie zal, naar men zegt, uitgeschreven worden voor allen zonder onderscheid van 18—40 jaren. De diensttijd is 5 jaren en de afkoopprijs £ 5. Voor de afkoopgelden zal de Regering plaatsvervangers bezorgen.

— Men heeft eene nieuwe wijze uitgevonden om sovereigns in waarde te verminderen, namelijk door persing. Het verlies bedraagt 3 shilling per stuk.

— Men is voornemens door middel van openbare inschrijvingen een gedenkteeken op te rigten ter eere van Joseph Hume.

— De schrijfster Catharine Sinclair, heeft aan het Engelsche leger in de Krim 700 deelen van hare werken, 17 schaakspelen en 100 damborden ten geschenke gegeven.

— De vertegenwoordigers van de werklieden te Manchester hebben in een brief aan de *Times* te kennen gegeven, dat zij het geschil met hunne meesters over het loon, aan het oordeel van scheidsregters willen onderwerpen.

— Het gedeelte onzer vloot dat nog onder bevel van den Admiraal Baines, in de Oostzee was gebleven, uit 17 schepen bestaande, heeft thans mede de terugreis aangevangen. De Bevelhebber was in den laatsten tijd niet zonder bezorgdheid omtrent een mogelijken aanval van de Russische scheepsmagt te Sweaborg, die met nieuw gebouwde kanonneerbooten was versterkt.

— De Admiraliteit heeft reeds voorstellen gedaan aan handelshuizen te Elseneur om de vloot in de Oostzee in 1856 van het noodige te voorzien. Er moet op 20,000 man gerekend worden. Het benoodigde voor de Fransche vloot zal in Zweden worden aanbesteed, dat in dit jaar zeer goed is gelukt. Alles is reeds door Generaal Canrobert, tijdens zijn verblijf te Stockholm, geregeld.

— De Gouverneur-Generaal van Britsch-Indië heeft bepaald, dat de inneming van Sebastopol op alle standplaatsen van het leger met een Konink. saluut zal worden gevierd, en dat tevens openbare godsdienstoefeningen tot dankzegging wegens die gebeurtenis zullen worden gehouden.

— De opstand onder de Santals in Indië is nog niet gedempt, men zal thans de zaak met kracht aanvatten.

— Op San Antonio, een der Kaapverdische eilanden, alwaar de oogst ten eenemale mislukte, heerscht een hongersnood die dagelijks 25 tot 30 van de 30,000 zielen tellende bevolking ten grave sleept. De inwoners voeden zich alleen nog met wortelen. Al het vee, met inbegrip der muilezels, was reeds geslagt.

### FRANKRIJK.

PARIJS, 16 December.

Algemeen is het gerucht verspreid, dat de Heer Guizot bij den Keizer is ontboden, om hem te raadplegen over de aanhangige vredesvoorstellen.

— De Keizer heeft 30,000 fr. aangeboden om de kosten der wijding van den te benoemen Franschen Kardinaal, den Bisschop Villecourt, goed te maken. De bezoldiging van 4000 kroonen (à f2.50), zal echter door de Apostolische Kamer worden uitgekeerd.

— De Keizer heeft eene zeer groote hoeveelheid winterkleederen aan de troepen in de Krim toegezonden; bij eene enkele bezending waren meer dan 2000 pelsmantels. Ook worden op den duur kleedermakers naar het Oosten gezonden.

— De Keizer heeft, om de soldaten in het kamp van Boulogne eenige uitspanning te verschaffen, hun tooneelvertooningen bezorgd, op een tooneel in de open lucht, waarbij telkens 1200 man toegang krijgen. Deze aardigheid kost Z. M. maandelijks 8000 francs. Het opperhoofd der tooneellisten heeft nu verlof gekregen een dergelijk tooneel te Kamiesch op te rigten.

— De Regering heeft alle werktuigen van eenige waarde, die door buitenlanders naar de algemeene tentoonstelling gezonden zijn, voor hare rekening aangekocht, om ze in het Conservatoire van kunsten en ambachten te plaatsen.

— Ook de Sultan heeft al de voortbrengselen, uit het Ottomanische rijk op de tentoonstelling ingezonden, afgestaan, om ze te verkoopen ten behoeve van het fonds tot ondersteuning der weduwen en weezen van in de Krim gesneuvelde militairen.

— Het monster-gastmaal, in het tentoonstellingsgebouw, aan de teruggekeerde militairen uit de Krim aan te bieden, heeft op onoverkomelijke zwarigheden gestoten. De Minister van Binnenl. Zaken heeft aan den Generaal Lawoestine een schrijven gerigt, waarin hij wèl het denkbeeld daartoe prijst, maar zijn leedwezen betuigt, dat er geen gevolg aan kan worden gegeven.

— Van wege den Paus is in de diocese van Parijs eene allerhoogste beslissing afgekondigd, betrekkelijk een punt, waarover sedert eenigen tijd tusschen de godgeleerden getwist werd, namelijk het gebruik van 's menschen denkvermogen in godsdienstzaken. Die godgeleerden, wier beweringen de strekking hadden om aan de rede alle kracht en waarde te ontzeggen, zijn in het ongelijk gesteld; zij hebben zich echter zonder verwijl of voorbehoud aan de beslissing van Rome onderworpen. Een zware slag voor de *Univers*.

— De werkzaamheden ter verbinding van het Louvre-paleis met de Tuilerieën zijn thans geheel voltooid.

— Het bronzen ruiterstandbeeld van Koning Frans I, dat op de plaats van het Louvre zal worden opgerigt, is 15 à 18 voet hoog en weegt 15 à 20,000 ℔ Ned.

— De stad Colmar heeft eene inschrijving geopend tot oprigting van een gedenkteeken voor den Admiraal Bruat.

— Men verwacht alhier eenige der schoonste stukken geschut uit Sebastopol om in het Museum der artillerie te plaatsen.

— De berigten uit Konstantinopel aangebragt zijn onbeduidend. De Koning van Pruissen had den Bevelhebber van het Turksche leger in Wallachye met eene Ridderorde begiftigd. Omer-Pacha had Koetaïs nog niet aangevallen; hij telde 40,000 man onder zijne bevelen. De transporten werden door het jaargetijde bemoeijelijkt. De Egyptische afdeeling was nog niet te Batoem aangekomen. De bergvlakten van Armenië waren met sneeuw bedekt, waardoor het hulpcorps dat Erzeroem verlaten heeft, niet had kunnen vorderen. De Admiraal Maussion was benoemd tot Bevelhebber der haven van Kamiesch.

— De overgave van Kars wordt thans ook door berigten uit Petersburg bevestigd; de geheele bezetting is krijgsgevangen gemaakt. De nood was er zoo hoog geklommen, dat men al de paarden tot voedsel had moeten gebruiken. Het *Journ. de Const.* schrijft echter, van den 6den, dat zij op goede gronden kan verzekeren, dat de vesting niet is overgegaan, maar dat dit berigt aan kwaadwilligheid is toe te schrijven.

— Uit Algiers wordt het overlijden gemeld van een oud-muziekant van den voormaligen Dey, in den ouderdom van 107 jaren.

### SPANJE.

Den 9den hebben te Madrid groote oefeningen van de artillerie in tegenwoordigheid van de Koningin plaats gehad, onder bevel van Generaal Serrano. Een soldaat heeft daarbij het leven verloren en 4 zijn ernstig gewond.

### ITALIE.

Te Rome worden allerhande middelen gebezigd om het loterij spel aan te moedigen. De Minister van Finantiën heeft de korting van 10 pCt. ten behoeve der schatkist afgeschaft. De wijze waarop dit spel gedreven wordt, verwekt veel ergernis. Op het versierde balcon van Monte Citorio leest een

prelaat, in zijn violetkleurig gewaad, de nommers op, en een weesjongen in een koorkleed gehuld, haalt onder trompetgeschal en terwijl hij een kruis slaat, de nommers uit de bus. Op Zondag heeft dit spel nog hartstogtelijker plaats.

## PRUISSEN.

BERLIJN, 16 December.

Uit Weimar wordt gemeld dat de Koning van Belgie voor 100,000 th. deel heeft genomen in de spoorweg-onderneming in de Hertogdommen Coburg, Weimar en Meiningen. De Hertog van Saxen-Meiningen heeft het overige (650,000 th.) voor zijne rekening genomen.

— Te Crefeld is de Heer Godard, die met een luchtbal was opgegaan, ter hoogte van ongeveer 1000 voet, door 't springen van de luchtbal, gevallen. De valscherm heeft echter die val zoozeer gebroken, dat hij ongedeerd zou zijn afgekomen, doch op een bevroren omgeploegd land nederkomende, heeft hij zijn rug en beenen bezeerd. Eene inzameling ter plaatse waar 10,000 personen vergaderd waren, heeft hem ongeveer ƒ 300 opgebragt.

## FRANKFORT.

Omtrent de nalatenschap van den Baron von Rothschild verneemt men nog: dat zijn vermogen op 40 à 50 millioen gulden wordt geschat. Zijn voornaamste erfgenaam is Anselmus Rothschild, zoon van Salomon, ten wiens behoeve hij een majoraat van 10 mill. heeft ingesteld. De Heer Wille, zoon van C. Mayer te Napels, heeft het huis en tuin te Frankfort gekregen, diens broeder een millioen gulden. Eene som van 1,200,000 is bestemd om zijne gewone wekelijke aalmoezen en houtuitdeelingen des winters te doen voortduren. De inrigting om aan Israëlitische jonge dochters een uitzet te schenken ontvangt ƒ 50,000, de Israëlitische Hospitalen ieder ƒ 10,000, de Joodsche school ƒ 53,000. Onderscheidene Christelijke instellingen ontvangen ieder ƒ 3000. De bedienden die meer dan 25 jaren op het kantoor zijn geweest ontvangen ƒ 2000, de anderen ƒ 1000, de kweekelingen ƒ 500 à ƒ 300.

## OOSTENRIJK.

WEENEN, 15 December.

De Graaf von Esterhazy zal eerstdaags naar zijn Gezantschapspost te Petersburg terugkeeren en een eigenhandigen brief van onzen Keizer aan den Czaar overbrengen.

— De Aartsbisschop van Weenen heeft door vier geestelijken, zonder eenige medewerking van wereldlijke Regtsgeleerden, een ontwerp doen opmaken, tot wijziging van de burgerlijke wetgeving betrekkelijk het huwelijk, ten einde de bepalingen van het Concordaat ten aanzien der geestelijke huwelijks-regtbanken in werking gebragt zouden kunnen worden.

— Uit Moldavie wordt zeer geklaagd over het toenemen der rooters, welke de openbare wegen zeer onveilig maken. Onder de ambtenaren heerscht mede een zeer slechte geest. Omkooping is algemeen onder hen. Eene geheele hervorming is aldaar dringend noodzakelijk.

— De inschrijving in de crediet-bank is gesloten. Door 24,600 personen is voor ruim 644 millioen ingeschreven.

## RUSLAND.

De *Presse d'Orient* beweert, dat de Keizer, op het gezigt van de puinhoopen van Sebastopol, zoude gezegd hebben: »Thans is de vrede onmogelijk."

— De Grootvorst Nicolaas zal gedurende den winter nabij het oorlogstooneel in het zuiden des rijks blijven.

— Van wege de Regering zou aan het hoofdbestuur in Polen de aanzegging zijn gedaan, om de bevolking op het land aan te manen tot het bijdragen van eene vrijwillige gift voor de verdedigers van het Kruis te Sebastopol. Ieder boer moet ten minste vijf kopeken bijdragen.

— Volgens berigt uit Moskou is de buitengewone Afgezant van Perzie aldaar aangekomen.

— Generaal Kowalewsky, die, bij de jongste mislukte bestorming van Kars zwaar gekwetst werd, is aan de gevolgen daarvan overleden.

## TURKYE.

De Keizer van Marocco heeft den uitvoer van tarwe toegestaan.

— Volgens berigt uit Alexandrië, heerschte in de haven aldaar veel levendigheid. Omstreeks 150 schepen waren er bezig te laden, meerendeels graan voor Engeland en de havens aan de Middellandsche zee. Het was nog niet zeker of het verbod tot uitvoer van graan 6 Jan. zou intreden, doch de gezagvoerders der schepen handelden, alsof het wel in werking zou komen.

— Zware stormen woedden in de Zwarte zee. Aan de mond van de Sulina zijn verscheiden schepen vergaan en een aantal menschen omgekomen. Aan den Beneden-Donau is de koude zeer streng.

## CORRESPONDENTIE.

Wij ontvingen heden een stuk, geteekend X, waarin, op grond dat de afgeschafte broodzetting thans inderdaad weder, maar door de bakkers zelve wordt bepaald, de wenschelijkheid wordt betoogd, dat zulks dan liever door het onzijdig openbaar gezag geschiede.

## AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIEN AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 17den December, de Heer I. C. du Pui, van Leyden, in de Regten, na verdediging zijner Dissertatie: continens *Comparationem loci de Legatis Iuris Hodierni, cum Specimine Cod. Civ. anni* 1820 *et Codice Ludovico anni* 1809.

Denzelfden dag de Heer R. van Harencarspel, van Nijmegen, in de Regten, met *Theses.*

Den 18den December de Heer P. G. de Gyselaar, van Amsterdam, in de Regten, na openbare verdediging van zijn Specimen: de *Proxenetarum Monopolio.*

## STADS BERIGTEN.

VERGADERING van den Gemeenteraad van Leyden, Donderdag den 20sten December 1855, 's namiddags ten 1 ure.

*Onderwerpen:*

1°. Art. 9 der Verordening op de veiligheid en reinheid der straten, de beide art. door het lid Lisman voorgesteld, en voorts het vaststellen dier Verordening.
2°. Voorstel van Prof. J. van der Hoeven, tot wederinvoering der broodzetting.
3°. Verzoek van broodkeurders tot verhooging hunner jaarwedden.
4°. Verzoek van C. Groen, tot het in gebruik bekomen van gemeentegrond.
5°. Verzoek van W. Bremmer, tot geheele tegemoetkoming in de kosten zijner kleeding bij de Schutterij.
6°. Voorstel van de Commissie van Finantie, tot het verleenen van een suppletoire subsidie aan het Minnehuis.

## 228ste Staats-Loterij.

*Trekking der Tweede Klasse.*

1ste Trekking. No. 13876 een prijs van ƒ 1,250. Nos. 4231 en 4279 ieder een prijs van ƒ 1,000.

## ADVERTENTIEN.

Het Kind dat ons den 14den dezer geschonken is, overleed heden.

G. J. ROLLANDET,
A. E. ROLLANDET, ENKLAAR.

LEYDEN, 17 December 1855.

De Kinderen van de Wed. G. J. CORTS, betuigen bij deze hunnen dank voor de bewijzen van deelneming, gedurende de ziekte en het overlijden van hunne geliefde Moeder en Behuwd-Moeder ondervonden.

Uit aller naam,
B. CORTS.

LEYDEN, 19 December 1855.

De bekende en onbekende Schuldeischers van den onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van wijle Mejufvrouw JUDITH ELISABETH BORLOZ, in leven zonder beroep, gewoond hebbende aan den Maredijk, onder *Oegstgeest*, en aldaar op den 22sten September 1855 overleden, worden bij deze, in voldoening aan Art. 1082 van het Burgerlijk Wetboek, **opgeroepen** om op Maandag den 31sten December 1855, des middags ten twaalf ure, te compareren ten Kantore van den Notaris J. A. PRYN, te *Leyden*, ten einde aan te hooren de **Rekening** en **Verantwoording** van het beheer in gemelde Nalatenschap, en ingeval er geen verzet plaats heeft, hunne schuldvorderingen te ontvangen, voor zooverre het bedrag der nalatenschap toereikende zal zijn.

## MINNEHUIS.

REGENTEN VAN HET GEREFORMEERD MINNEHUIS alhier, zijn door tijdsomstandigheden gedrongen, om op Vrijdag 21 December e. k., des morgens ten 10 ure, eene **Collecte**, met opene schaal langs de huizen der Ingezetenen te houden.

De voornaamste drangreden is, dat er in het vorige jaar een aanzienlijk te kort in hunne administratie is te weeg gebragt, door de buitengewone duurte der levensmiddelen. Een niet minder aanzienlijk te kort staat dit jaar te wachten.

De belangstelling in het Minnehuis, waarin 220 oude lieden in den meest hulpbehoevenden toestand geheel worden verzorgd, maakt eene dringende aanbeveling op de bekende liefdadigheid der Ingezetenen overbodig.

Regenten vertrouwen dat de uitslag der Collecte hunne verwachting niet zal te leur stellen.

G. J. ROLLANDET, *Praeses*,
J. ZUURDEEG Jr.,
C. G. VAN DER HOEK,
A. VAN DER BURCH,
W. WOLTERS,
H. ZAALBERG, *Secretaris*.

## KIES-VEREENIGING: VADERLAND EN ORANJE.

Aan de HH. Kiezers wordt herinnerd, dat in de Algemeene Vergadering dezer Vereeniging, tot Kandidaat voor de Provinciale Staten is verkozen, de Heer

**Dr. CORNELIS WILLEM HENDRIK VAN KAATHOVEN,**

waarvoor de Herstemming moet plaats hebben op Woensdag den 19den dezer, des voormiddags van 9—4 uren.

Namens het Bestuur,
P. DE HAAN, *Voorzitter*.

LEYDEN, 15 December 1855.

## GRONDWET EN KONING.

Aan HH. Kiezers wordt herinnerd, dat de Kiesvereeniging voor de opengevallen plaats in de Provinciale Staten van Zuidholland, waarover stemming op Woensdag den 19den December eerstk., tot Candidaat heeft gesteld, den Heer

**Mr. DANIEL TIEBOEL SIEGENBEEK,**

op wien ook bij de eerste stemming van den 5den December de meeste stemmen waren uitgebragt.

Het Bestuur der Kiesvereeniging,
C. LEEMANS,
N. OLIVIER,
TH. W. J. VAN DEN AARDWEGH.
H. BOURSSE WILS.

Eenige **Fabriekanten van Bessenwijn**, berigten aan hunne geëerde Begunstigers, dat die Wijn met 1 Januarij 1856, door de daarop te heffen belasting, eene aanmerkelijke verhooging zal ondergaan, doch dat die tot ult° December tegen den vroegeren prijs bij hun verkrijgbaar zijn zal.

## BELANGRIJK BERIGT

AAN ALLE LIEFHEBBERS VAN SOLIDE EN GOEDKOOPE KLEEDINGSTUKKEN.

De Ondergeteekende heeft de eer zijne geëerde Begunstigers te berigten, dat hij voor eenige dagen, uit eene der grootste Fabricken van *Duitschland*, die hare zaken liquideert, aanzienlijke aankoopen heeft gedaan van Lakens, Draps de Russie, Duffels, Castorines en Buskins, wel **25 pCt. beneden den gewonen prijs.**

Deze stoffen thans tot Kleedingstukken vervaardigd zijnde, zullen tot nooit gekende lage prijzen verkocht worden, ten einde zijne werklieden, gedurende den strengen Winter voortdurend werk te verschaffen.

Opdat men zich eenig denkbeeld vorme van de prijzen der Goederen, zal aan ieder een Prijs-Courant worden uitgereikt.

Ieder kan hier zijne keuze vinden, zoowel de Burger als Ambachtsman.

*Men kome dus, zie en oordeele*, in het Goedkoope Verkoophuis van

J. CAHEN,
Apothecarsdijk het 2de huis van de Vrouwesteeg,
Wijk VI, No. 44, te *Leyden.*

---

## AANBESTEDING.

Op Zaturdag den 29sten December 1855, des namiddags ten *twee* ure, zal, onder nadere goedkeuring van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, door Heeren Curatoren der Hoogeschool te *Leyden*, in een der vertrekken van het Academie-Gebouw op het Rapenburg, worden **aanbesteed:**

*Het* ONDERHOUD *van alle de* GEBOUWEN, *enz., tot gezegde Hoogeschool behoorende, benevens het daaraan verrigten van eenige* HERSTELLINGEN, *en zulks voor den tijd van een jaar, ingaande met den eersten Januarij* 1856, *en eindigende met den laatsten December deszelven jaars.*

Deze Aanbesteding zal geschieden bij *Inschrijving en Opbod.*

Het Bestek op hetwelk de bovengemelde Aanbesteding zal plaats hebben, zal, buiten en behalve aan het Lokaal van het Ministerie voornoemd te *'s Gravenhage*, ter lezing liggen: te *Leyden*, bij J. Koreman, aan de Hoogewoerdspoort; in het Logement den Burg en in de Paauw, aan de Koornbrug; te *Amsterdam*, in het Noordhollandsche Koffijhuis; te *Haarlem*, in de Vergulde Druif; te *Rotterdam*, in den Romein; te *Dordrecht*, in Bellevue, en te *Gorinchem*, in den Doelen.

Zullende de noodige onderrigting te bekomen zijn bij den Opzigter der Gebouwen van de Hoogeschool J. HOLTZ, wonende op de Haarlemmerstraat te *Leyden*, en *acht* dagen vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco geschieden.

*De Minister van Binnenlandsche Zaken,*
VAN REENEN.

---

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEYDEN zijn van meening aan den meestbiedenden in het openbaar te **verpachten:**

1°. *Het passage- of bruggegeld van de* ZIJL- of SPANJAARDSBRUG, *nabij deze Stad gelegen, mitsgaders het passagegeld van het* HEK aan den ZIJLWEG *aldaar, met het regt van Jagen der Vaartuigen langs de Zijl, alsmede het gebruik der daarbij gelegene Woning en het genot van het Grasgewas langs de Zijl en der beide Eilandjes in deze watering gelegen*, voor den tijd van twee jaren, *ingaande den* 1sten *Januarij* 1856.

2°. *Het beweiden van een stuk Land, gelegen onder de Gemeente* [illegible] *bekend in Sectie A, met No. 64, groot 1 Bunder 52 Roeden 20 Ellen*, voor den tijd van vijf jaren, *ingaande den* 1sten *Januarij* 1856.

De Verpachting zal plaats hebben op het Raadhuis binnen de Stad *Leyden*, op Maandag den 24sten December 1855, des middags ten *twaalf* ure.

De Voorwaarden, waarop deze Verpachting zal plaats hebben, zullen dagelijks (uitgezonderd des Zondagen) ter lezing liggen, ter Rekenkamer op het Raadhuis, terwijl ook de nadere informatiën aldaar zijn te bekomen.

---

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEYDEN zijn van meening, in het openbaar **aan te besteden:**

1°. *Het schoonmaken en schoonhouden van alle Stads Wateren, Grachten,* [illegible] *Singelsloten en andere Wateringen om en buiten de Stad, mitsgaders den Rijn van deze Stad tot aan de brug te* Zwammerdam, voor den tijd van vijf jaren.

2°. *Het reinigen, opmaken en onderhouden van de* [illegible] voor den tijd van vijf jaren.

3°. *Het onderhouden en repareren der Huizingen, Bruggen, Beschoeijingen en andere werken langs het Delftsche Jaagpad*; voor den tijd van vijf jaren.

4°. *Het onderhouden van al de Brug- en Beschoeijingswerken mitsgaders der huizen langs het Utrechtsche Jaagpad tusschen de Stad* Leyden *en* Bodegraven; voor den tijd van vijf jaren. *In vier perceelen.*

5°. *Het opmaken* [illegible] *Jaagpad langs den Rijn tusschen de Stad* Leyden *en* Bodegraven; voor den tijd van vijf jaren.

En zulks op het Raadhuis aldaar, op *Maandag den* 24sten *December* 1855, des voormiddags ten 12 ure.

Zullende de voorwaarden van heden af, dagelijks (uitgezonderd de Zondagen) ter Secretarie dezer Gemeente ter lezing liggen, van 's voormiddags ten *tien* tot 's namiddags ten *twee* ure. Alsmede aan de Stads-Timmerwerf, van 's voormiddags ten *tien* tot 's namiddags ten *vier* ure, terwijl door den Stads-Architect de verlangde ophelderingen en aanwijzingen zullen worden gegeven.

---

## HOUTVERKOOPING

Op den grond van de genoemde Buitenplaats, [illegible] *het Huis ter Weg*, te *Leyderdorp*, op Maandag den 7den Januarij 1856, des voormiddags ten 10 ure, van Esschen, Elzen en Willigen **Hakhout**, liggende [illegible] en kunnende zeer gemakkelijk te water worden vervoerd.

---

## VERKOOPING,

op de Buitenplaats *Oud-*[illegible], aan den Hoogen Rijndijk, onder *Soeterwoude*, op Donderdag den 3den Januarij 1856, des morgens ten 10 ure, van eenige Iepen en Populieren **Boomen**, zeer geschikt voor Werkhout, alsmede Esschen, Elzen en Willigen **Hakhout**, benevens eene partij **Afbraak**, bestaande in Kozijnen, Deuren, Ramen, Bindten enz., kunnende alles gemakkelijk te water worden vervoerd.

---

## OPENBARE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg te *Leyden*, op Zaturdag den 29sten December 1855 bij Opveiling, en op Zaturdag den 5den Januarij 1856 bij Afslag, beide des avonds ten 7 ure, van:

No. 1. Een hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS EN ERVE, in twee gedeelten bewoond wordende, zijnde het ééne gedeelte het Koffijhuis en Slijterij, genaamd: *het Wapen van Zwartsluis*, bestaande in een Voorhuis, Kelder, Opkamer, Koffij- en Billardkamer, met fraai Buffet en Spiegel, drie Bovenkamers, Keuken en Zolder, en bevattende het tweede gedeelte een Voorhuis, Kamer, Keuken, Kelder, Boven-Opkamer, Voor- en Achterkamer, Zolder en verdere gemakken, staande en gelegen te *Leyden*, om den hoek van de Haven en Heerengracht, Wijk VIII, No. 95—96.

Het eerstgenoemde gedeelte te aanvaarden den 1sten Maart 1856.

No. 2. Een hecht, sterk HUIS EN ERVE, hebbende een Voorhuis, Werkplaats, twee Beneden- en vier Bovenvertrekken, Zolder, Keuken en Binnenplaats, benevens een groot PAKHUIS met ruime Zolders daaraan verbeeld, staande en gelegen te *Leyden*, op de Heerengracht, Wijk VI, No. 205 en 206.

Zijnde dadelijk te aanvaarden.

Het perceel No. 1, kan worden bezigtigd op Dingsdag en Vrijdag van elke week, van des voormiddags 10 tot des namiddags ten 2 ure, en het perceel No. 2, daags vóór en op den dag der Veiling en Toewijzing, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn ten Kantore van den Notaris D. N. ROSKES, te *Leyden*.

---

## NOUVELLE ÉDITION.

Prix 1 fr. avec **40 Planches**, sous Enveloppe cachetée.

**LA PRÉSERVATION PERSONNELLE**, par le Docteur SAMUEL LAMERT, 37, Bedford Square, à *Londres*, Membre de l'Université d'Edimbourg, de l'Hôpital de Londres, etc. Cet ouvrage explique les effets résultant des mauvaises habitudes de collége, d'excès de jeunesse et de travaux sédentaires. Il est suivi d'observations pratiques, garanties par 20 années d'expérience dans le traitement des maladies du Système génératif.

Traitement par correspondance. — Les médicaments nécessaires sont expédiés avec sécurité dans toutes les parties du monde.

*La Préservation personnelle* est en vente, chez H. T. HENDRIKSEN, Libraire, *Rotterdam*, Hoogstraat.

---

## BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 17 December.

| | | Laagste koers. | Hoogste koers. | Slotkoers. |
|---|---|---|---|---|
| NEDERLAND, Werkelijke Schuld à | $2\frac{1}{2}$ pCt. | $62\frac{1}{4}$ | $62\frac{1}{4}$ | $62\frac{1}{4}$ |
| Dito Certificaten | 3 | 74 | $74\frac{1}{4}$ | 74 |
| Dito dito | 4 | $92\frac{5}{16}$ | $92\frac{1}{2}$ | $92\frac{5}{16}$ |
| Amortisatie Syndicaat | $3\frac{1}{2}$ | $89\frac{1}{2}$ | — | — |
| Handelmaatschappij | $4\frac{1}{2}$ | $128\frac{1}{2}$ | $128\frac{5}{8}$ | — |
| O. I. Leening | 4 | $92\frac{7}{8}$ | $92\frac{7}{8}$ | $92\frac{7}{8}$ |
| Aandeelen Holl. Spoorweg | $4\frac{1}{2}$ | — | — | — |
| Dito Rijn-Spoorweg | $4\frac{1}{2}$ | — | — | — |
| FRANKRIJK, Certif. | 3 | — | — | — |
| Dito dito | $4\frac{1}{2}$ | — | — | — |
| RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816 | 5 | $100\frac{1}{2}$ | $100\frac{5}{8}$ | $100\frac{5}{8}$ |
| Dito dito 1828 en 1829 | 5 | $99\frac{3}{8}$ | $99\frac{5}{8}$ | $99\frac{3}{8}$ |
| Cert. bij dito 1831 en 1833 | 5 | $79\frac{1}{2}$ | — | — |
| Dito 1840 | 4 | 74 | — | — |
| Dito bij STIEGLITZ & Co. | 4 | $75\frac{1}{2}$ | — | — |
| Dito dito Nieuwe | 4 | — | — | — |
| Inschrijving in Assign. | 6 | 54 | — | — |
| Certificaten van dito | 6 | $55\frac{3}{8}$ | — | — |
| POLEN, Aandeelen 1835 | fl. 500 | $140\frac{1}{2}$ | 143 | — |
| Dito Obligatiën | 4 | $67\frac{1}{2}$ | — | — |
| SPANJE, Obligatiën à 1 pCt. | | $20\frac{1}{2}$ | $20\frac{5}{8}$ | $20\frac{5}{8}$ |
| Dito Obligatiën | 3 | $33\frac{1}{2}$ | 34 | — |
| Dito Binnenl. à 6 m. | 3 | $33\frac{5}{16}$ | $33\frac{7}{16}$ | $33\frac{3}{8}$ |
| Bewijzen Coupons | | $4\frac{3}{16}$ | — | — |
| OOSTENRIJK, W. B. bij Goll. | 5 | — | — | — |
| Dito | 4 | — | — | — |
| Dito Metall. | 5 | $64\frac{1}{4}$ | $64\frac{3}{8}$ | $64\frac{1}{4}$ |
| Dito Nieuwe | 5 | $73\frac{7}{8}$ | 74 | $73\frac{7}{8}$ |
| Dito 1847 | $2\frac{1}{2}$ | $32\frac{7}{8}$ | $33\frac{1}{8}$ | $33\frac{1}{8}$ |
| BELGIE | $2\frac{1}{2}$ | — | — | — |
| Dito bij ROTHSCHILD | $2\frac{1}{2}$ | $50\frac{1}{4}$ | — | — |
| BRAZILIE 1824, 100 £ | 5 | — | — | — |
| PORTUGAL, te Londen | 3 | $40\frac{5}{8}$ | 42 | 42 |
| Dito dito | 4 | — | — | — |
| PERU | $4\frac{1}{2}$ | — | — | — |
| VENEZUELA | $3\frac{1}{2}$ | — | — | — |
| MEXICO | 3 | $18\frac{7}{8}$ | $19\frac{1}{8}$ | — |
| AMERIKA, Bankactiën | | $1\frac{1}{2}$ | — | — |
| Grieken 2. | | | | |

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.